

Een Betuwsch landman met zijn zoon op reis naar de Amsterdamsche Kermis.

J.J. Cremer

Gelderland, het bloeiende Gelderland, - hoe veel schoons, hoe veel goeds, hoe veel degelijks levert het niet op. Veel schoons, - wie toch is gevoelloos voor de liefelijke en prachtige natuurtafreelen, die het ons te aanschouwen geeft? - Wie ontkent, dat er bij zijn echte telgen, nog veel goeds, ja, nog veel degelijks te vinden is, schoon ook de weelde onzer dagen, den ouden geest tracht uit te dooven? - Wij niet, die de spranken van dien milden, degelijken geest terug mogen vinden bij onzen braven boerenstand. Bij den Betuwschen landman is het oorspronkelijk Geldersch volkskarakter, niet het minst bewaard gebleven, en wie er aan twijfelt, het reisje van Gerrit Meeuwsen met zien zeun Gijs naar de Amsterdamsche karmis, moge hem van de waarheid onzer stelling overtuigen.

Voor dat wij onzen lezer dit togtje mededeelen waarschuwen wij hem, dat de karakters naar het leven zijn geteekend en dat hij derhalve niet te veel moet schrikken, zoo onze brave Gerrit soms toont nog al gras op de tanden te hebben, of zich wat al te plomp uitdrukt. Dat ligt zoo in zijn aard, en wij mogen dien in onze schets niet verloochenen. De lezer volge ons dan naar de groote keuken van Gerrits aanzienlijke hoeve.

[p. 2]

Stil - het begint aandoenlijk; 't is negen ure in den avond; Gerrit zit met zien Griet en zien zeun Gijs bij 't vuur, ze zeggen met hun driën - niets. - Griet veegt met haar voorschoot een traan weg.

'Moar zie'j dan nou gek,' zegt Gerrit op dit gezigt, 'zit j'aweêr te greinen, 't is dan krek of we de wereld uutgoan.'

'De wereld nee, de wereld niet,' zucht Griet, 'moar 't derp toch, en dan de lokkemetief, - de lokkemetief! meister zei lest nog, dat ze zoo kolderig woaren en tegenswoordig, toezoers en altied uut den weg sprongen. Ik kan d'r af iesden.'

'Meister is 'n gek en gij bint zoo wies as de rest,' herneemt Gerrit, 'loaten z'oe niks verdinksen.'

'En de kranten, en de kranten!' herhaalt Griet met nadruk, 'of 't doar niet in steet; 't is 'n ding 'n mins is toch 'n mins!'

'Nou m'n goeije, ouwe Griet,' zegt Gerrit, 'loave ons nou niet veralteriesieren; 't is bepoald, we kunnen nou niet meer t'huus blieden; Domenei he'k 't gezeid, de meister ook, op 't kastêl he'n ze m'allemaal 'n goeije ries gewunst, dus lig nou niet te lamentieren. Moak de wrungel moar verdig, went, veur vieren mo' w' al vort.'

Griet keek niet zeer vrolijk, dat woordje 'ouwe' had haar maar half bevallen; - vier en vieftig, op 't best van 't leven - en dan die lokkemetief en allerhande verzuukingen op de Amsterdamsche karmis; Gijs most ook al meê, en wat zouwen de wammissen, en de boksen, en de neije leerzen d'r vertrampenierd uutzien as ze weêr t'huus kwiemen, as..... ze weêr t'huus kwiemen, die lokkemetief! die lokkemetief!!!

Gijs had den heelen tijd in 't vuur zitten pinkoogen. 't Was net of ie wat op de lêever had, moar, 't kwiem d'r niet toe; eindelijk toen de wrungel met brood gereed stond, keek hij zijn vader vragend aan, en zeide: 'Ik zou wel is.' - Gerrit scheen het niet gehoord te hebben, althans er kwam geen antwoord.

Gijs grinnikte, streek zich over 't haar; beschouwde toen

[p. 3]

het werktuig waarmede hij die daad had verrigt en zeide wat harder: "k Zou wel is....."

'Wat?' vroeg Gerrit.

'Mijntje,' zei Gijs terwijl hij zich bukte om een doelloos voorwerp op te rapen, waardoor hem 't bloed zeker naar het voorhoofd liep.

'Wat zou die, Gijske?' vroeg de moeder.

'Och!-weetje,' zei de zoon, 'zie je, die weet 'r nog niks af.'

'Da 'j meê goat?' vroegde Gerrit.

'Nee,' antwoordde Gijs.

'He'k van m'n lêven!' hernam Gerrit.

'Och! joa, zie, weetje voader, zie - 'k was zoo benaauwd, dat ze beduud zou zin,' zeide Gijs weder, en besloot: "k Zou wel is - noar 't derp willen.'

'En de wrungel steet al op toafel!' sprak Meeuwsen, 'he'k ooit zoo'n jong!'

'Za'k moar?' zeide Gijs met een innemend, vriendlijk, vragend gezigt.

'In 'n kertier weêrum', beval de vader.

'In 'n kertierke,' zeide de zoon, en opstaande trok hij de klompen aan, sloeg de pet in den nek, verliet de woning, en liep - noar Mijntje.

Onder 't loopen had Gijs besloten om bij Mijntje moar met de deur in huus te vallen, en, toen hij dus bij oom Krezel, de kamer binnentrad, sprak hij tot het vereenigde gezin een: 'G'n oavend!' en zich voor Mijntje plaatsende, vervolgde hij in eenen adem: 'Mijn, 'k goai mergen met voader noar d'Amsterdamsche karmis, 'k kom oe g'n dag zeggen, 'k zal wat veur oe meêbrengen, heur ie.'

Mijntje had het duidelijk geheurd, en Krezel en de vrouw en de twee andere dochters, en de drie zeuns, en de twee meiden, en de drie knechts ook, misschien de keeshond die bij 't vuur lag, nog bovendien, deze brak ten minste 't eerst het stilzwijgen af en begon te brommen.

'Noar de karmis!' zeide oom.

'Noar de Amsterdamsche karmis!' zeiden ze allen.

'Joa,' hernam Gijs en vervolgde op 't zulver horlozie ziende: 'Negen zin d'er al um.'

[p. 4]

'Negen?' vroeg Krezel.

'k Heb moar 'n kertierke de tied,' zeide Gijs, 'en dus mo'k oe g'en dag zeggen; sloap wel.'

'Moar jong,' zeide Mijntje die wezenlijk beduud was geworden, 'ie noar de karmis, en 't mot 'r zoo schuuns heergoan, zooas Jan Peter wel gezeid het.'

'Dat duut 't!' zeide Jan Peter, die knecht was en 'n pik koolslai zat te bekijken vóór hij dien innam: 'Schouw geet 't 'r heer, dat versmeer ik oe,' - de spreker zweeg, de mond was gestopt.

'Voader is 'r bij,' zeide Gijs geruststellend. 'Nou Mijntje atjuus, 'k mot vort.'

't Scheen wel of Mijn, die er voor eene boerin lang niet slecht uitzag, van den slungel hield.

'd' Amoer ziet schêl,' had Jan Peter dukkels gezeid - blind had ie altied zoo'n averegts woord gevonden. 'As je blind bint' oordeelde de wijze knecht, dan zie je niks, en kunt nooit geen sjeniejigheid in 'n ander kriegen.'

Of Mijn nu op dit punt schêl zag, weten wij niet, moar, ze vond Gijs wel 'n slungel en soms oakelik bleu, moar, 't was hoar nêf en hie meinde 't zoo best; nee, ze vond 'm nog zoo min niet, en, (maar dat is nu niet bekend of ze 't gedacht heeft) hij was de eenige zeun van eum Meeuwsen; 'n groote boerderij en schijven: doar wist 't heele derp van te proaten, wel vier moal zooveul as hoar voader en dat most nog in zessen.

Mijntje, zeiden wij, scheen van Gijs te houden, want, ze deê krek as moeder Meeuwsen had gedaan, ze begost grijnerig in de eugskes te worden en er viel spoedig een zilte traan in de koolslaai, die ze toen Gijs binnen kwam: van zins was gewêst te verorberen, en ze zei niks as, 'Gijs!' en Gijs werd ook aangedaan en stelde haar gerust met de woorden: 't Is niks!' - en Mijntje zei weer: 'A'j moar gezond blijft.' Gijs hoopte dit ook en - keek op 't horlozie.

'As je - me - moar - niet - vergêt,' hikte Mijntje.

'Nee, verechtig niet,' betuigde Gijs.

[p. 5]

'D'r zin d'r doar zoo veul, zeide Mijntje, waarschijnlijk met het oog op hare sekse.

'Joa,' knikte Gijs toestemmend, "k mot vort,' zeide hij nogmaals op 't horlozie ziende. 'G'en oavend soam. Nou Mijn houw oe kerstand.'

Schuw keek de minnende jongeling in 't rond en wilde reeds vertrekken toen zijn uitverkorene opstond, naar hem toekwam, heel digt - en de aanwezigen hoorden een tamelijk hard, sjilpend, sissend of smakkend geluid, zoo bijna als waarop de lieve muschjes ons soms vergasten, waarop hij besloot: 'Nou, Mijn, atjuus, overmergen zin we d'r weêr!'

't Horlozie was spoedig in 't vest, en de eigenaar op weg naar 's voaders huus, woar ie bek af oankwem.

Meeuwsen met de vrouw de meiden en de knechts, zaten nog aan de wrungel met het brood en de koffij, toen Gijs binnentrad.

Na den maaltijd was er nog 't een en ander te bepraten.

Kees, een der knechts, zou um vier uur met 't kerreke kloar zin, um den boer en zien zeun naar 't stoarsion op de Vêluw te voaren.

Moeder Grietje pakte pruttelende den boerenreiszak met 't zilveren slot, en Gerrits laatste woorden waren voor dat hij insliep: 'Nee, dat wi'k d'r nog is van hebben; 'k zie overal gewêst: in Oarem, - in Nimwêgen, - in Zutphen, overal! moar in Amsterdam - nee! dat spul wi'k ook is zien!'

Wat er 's nachts gedreumd wier? - Wij weten het niet.

's Merregens um vier uur, zaten Gerrit Meeuwsen, met zijn zoon Gijs Meeuwsen en de knecht Kees, op 't kerreke, waar een flinke Geldersche ruïn, bestuurd door Kees, meê wegdraafde.

Gerrit had 'n neije pijekker aan, Gijs een dito dito, waaraan echter één el minder stoffaadje was besteed; beide stukken waren nieuw geweest met de laatste kermis, die voor drie weken had plaats gehad.

[p. 6]

Gerrit had 'n hoed op; Gijs had ook 'n hoed op maar die zat meer in den nek. Gerrit had 'n paar stevige, neije, vetleeren leerzen aan, Gijs een paar dito dito. Gerrit had 'n piepke in den mond en dampte. Gijs had ook 'n piepke in den mond en dampte. Gerrits handen staken in mooie, gruune wanten met oranje randjes. Gijs waren de wanten zeker te gemeen geweest, althans hij had een paar donker bruine, katoenen handschoenen aan, die ijselijk netjes stonden.

Kees zat op de voorzijde van 't kerreke en liet aanhoudend een geluid hooren, alsof hem nog een kruimel brood van 't ontbijt tusschen de kiezen zat.

't Was een September morgen en de herfst begon zich al zoo wat van zijn koude zijde te doen kennen. De appelboomen en de doornen haag langs den Rijndijk, waren altemaal met witte, natte draadjes omslingerd, bespannen, doorwerkt, of hoe men dit noemen wil; de weilanden lagen als onder een net van die draadjes gevangen, en zulks gaf aan Gijs aanleiding, om het stilzwijgen af te breken met de natuurkundige opmerking: 'De spin' zin dan van nacht, weêr doanig oan de gang gewêst.'

Gerrit zei niets, want, 't was toch zoo roar van 't veê en van 't wief af te goan. Kees zei ook niets, behalve zijn: 'Tju, tju, tju;' en men reed voort tot aan de punt.¹⁾

Vreemd hoorde de veerbaas op dat Meeuwsen met Gijs karmis ging houwen, maar zei: As ie dan toch goeng, dat ie hum dan zien nêf rekummendierde, die 'n lozement bij den Hoarlemmerdiek had, waar 't mieseroabel goeijekoop en ieselik best was.

'Nee, man,' zeide Gerrit, 'goeije koop is duurkoop, zeg ik altied, nee, man, doar mo'k niet wêzen. As 'k goai, he'k gezeid, dan zuwwe 't goed hebben, dat zuwwe; 't kan der af man, 'k het 'n beste zeumer gehad,' en - Gerrit dacht aan tabak, ossen, peerden, weit, rog, perdsboonen, oliezoad, en hij lachte - maar 't moet gezegd zijn - hij lachte dankbaar, want, hoewel hij 't er voor zich en Gijs van ging nemen, toch had hij er minder bevoorregten niet

1)Pont, veerschuit voor paarden en rijtuigen.

[p. 7]

vergeten; hij en Griet zij wisten het - maar ook zij alleen - wie de onbekende gever of geefster was geweest, waar domenei den lesten zundag van gesproken had, die zoo mild in den nood der armen had voorzien.

't Kerreke rolde spoedig op Veluwschen grond, langs boomen en huizen, langs een fabriek, en 't paard, dat steeds moedig had gedraafd, begon in weerwil van de vriendelijke aansporingen van Kees - te stappen. Geen wonder 't ging door 't mulle zand den berg op. - Piet, zoo noemde Kees het paard - rustte; de damp sloeg er af. - 'Vort Piet, huup!' - Piet liep weêr, en spoedig was de hoogste top bereikt, toen op nieuw in den draf, altijd door 't zand, tot dat het boerenrijtuig, links, bij een mooi heerenhuis den straatweg insloeg en rolderdebolder tot voor den tol voortbolderde: 'k Kom weêrum,' zei Kees. 'Vort Piet!' en vort ging het weêr.

Ongeveer tweehonderd schreden verder, moest men regts inslaan om het bedoelde station te bereiken.

'Erst betoalen,' zeide een vrouw, die daar de functie van tolgaarder vervulde. 't Is 'n tol van de B'ron; noar 't stoarsion? tien stuuvers hen en de weêr.'

'Tien stuuvers!' zeide Gerrit verbaasd.

'Tien stuuvers,' herhaalde de vrouw.

'Nou hier,' hernam Gerrit het geld gevende, dewijl hij begreep dat Piet met 't kerreke niet onder den boom deur kos, en ook niet d'r over heer.

De tolboom werd geopend en Gijs zei, dat 't akelik veul geld was. Kees vond het ook, maar, toen ze over een goeden straatweg, berg op, berg af, voortreden, riep Gerrit toch uit de volheid des harten: 'Te veul! Al was 't 'n gulden gewêest, ha'k 't 'r veur over gehad, as Piet deur 't zand had motten op en afhoksen, dan was ie kapot gewêest.

Weldra bereikten de reizigers het station.

Ze stapten af. - Gerrit gaf den dampenden ruin een klap op de bil ten afscheid. Gijs deed het ook. - Gerrit gaf Kees een hand met een kouden weêrstuit. Gijs een dito zonder kouden weêrstuit. - 't Perd, beval de boer, most

[p. 8]

bij de erste herberg veur 'n dubbelje brood hebben, moar - niet uut den bak, as die is droessig was!

Kees knikte, wunste den boer en Gijs 'n goeije ries, dreeide um, reed weg, en - Gerrit Meeuwsen stapte met zien Gijs, die den zak droeg, 't stoarsion binnen.

'G'en merrege!' klonk het duo van vader en zoon.

'Goeije morrege, vrindjes,' was het bescheid van den stationsklerk, die aan een tafel zat te cijferen.

Meeuwsen trok de wanten uit, haalde het dubbeld gekastte uurwerk te voorschijn, en zeide: 'Zou 't zoo um de tied zin dat de spoorweg kommen mot?'

'Da' wee'k niet,' antwoordde Gijs, die meende dat voader 't hum vroeg.

De klerk, 'n vriendelijk mensch, begreep, dat de vraag tot hem gerigt was, en zeide: 'Ha! vrindje, je wilt zegge de spoortrein, ja! dat zal zoo omme de tijd heenloope, weet je, nog een dertien, veertien vijftien minootjes, waar gaat de reis heen?'

'Noar Amsterdam,' antwoordde Meeuwsen.

'Amsterdam derde klasse?' vraagde de klerk.

'Darde klas, wat zou dat?' zei Gerrit.

'Drie klassen, weet je, vrindje;' hernam de klerk: 'eerste, tweede en derde; de eerste is het duurst, de tweede middelmatig, en de derde het goedkoopst.'

'Dan za'k van de darde niet gediend wêzen, en van de tweede ook niet,' hernam Gerrit, 'k zit bij ons in de kark ook in de erste bank, went, ik zie karkmeister.'

'In de eerste klasse, vrindje?' zeide de klerk verwonderd - maar..... weetje.....'

'Dat kan mien niet schêlen, ik wil 't er van hebben, heur ie,' zeide Gerrit.

'Nou 't is mij wel, zeide de klerk, en hij stond op, ging naar het hokje der kaartjes, stempelde er twee, en beurde het geld van den rijken Betuwnaar.

'De spoor Heere!' riep nu eensklaps de klerk, die met de vijftien minuutjes wat ruim gerekend had: 'Naar buite as 'k je verzoeke mag.'

[p. 9]

Gerrit en Gijs, de laatste met den reiszak, stormden door den klerk gevolgd, naar buiten. De trein die naderde scheen den reizigers hoe langer zoo grooter te worden, en, toen hij hen genaderd was, deden vader en zoon onwillekeurig een schrede achterwaarts.

Gerrit en Gijs wisten niet regt wat er met hen voorviel, maar, toen zij hunne bezinning herkregen - want de wind sneed hen scherp in 't aangezicht - zagen zij zich in een wagen geplaatst waarin behalve zij, slechts twee passagiers gezeten waren, en welke wagen, den wind aan alle kanten een vrijen doortogt liet.

'Slechte woar veur 't geld,' bromde Gerrit.

'Nah! kom hier sitte,' riep een der medereizigers die aan de overzijde der boeren achteruitreed: 'Hier sit j'op de heerste pank. Je sel daar zoo koud worre a's 'n pot.'

Gerrit zag zijn zoon aan en beiden strompelden door den schokkenden wagen heen, naar de andere zijde en namen de eerste plaatsen in bezit.

'Dat schêlt 'n boel,' zeide Gijs wiens huid naar 't vel eener geplukte kip geleeleek.

'Da' duut 't' zeide Meeuwsen. 'Nee in die darde klas is 't um te krepieren.'

Nathan die in een boek zat te lezen dat, zooals Gerrit zag, van achteren noar veuren goeng, sprak niet meer; de tweede togtgenoot lag in een groote kraagjas te snorken, en de Betuwsche boeren, die elkaar naar 't scheen, niets te zeggen hadden, zwegen, en dachten - wat? - 't is niet bekend.

Na eenige minuten sporens verscheen er een conducteur, vanwaar - begreep Gerrit noch Gijs en vroeg aan de boeren: 'Heeren, waarheen?'

'Nou, Heeren,' zeide Gerrit, 'dat kon wel minder.'

'Boeren dan,' hernam de conducteur, 'waarheen?'

Meeuwsen vond de mins onwellêvend en zei: 'Ik en mien zeun noar Amsterdam.'

'Kaartjes zien,' hernam de conducteur.

Meeuwsen begon te zuuken, te zuuken.... 'k Het ze toch zoo best geburgen,' zeide hij, terwijl hij alle zakken doorzocht.

[p. 10]

'Nou laat maar zitten,' hernam de conducteur, (de man was erg koud en verlangde weêr naar 't warme hoekje in den digten wagen) 'als je ze straks maar toonen kunt.'

'Best,' zeide Gerrit, die de mins nou nog al vrindelik vond.

De conducteur verdween weder op dezelfde geheimzinnige wijze, en Gerrit bedacht zich eensklaps: dat ie de koartjes..... in de tweede horloziekast had geburgen.

Bij ieder station, waar de locomotief haar fluitend signaal liet hooren, ontstelde Gijs, die dacht, dat er een kind of eenig ander dier (?) overreden werd. Telkens wanneer de trein stil hield maakten de Betuwsche zonen zich gereed om uit te stappen maar, dan was Nathan soo vriendelik, om te zeggen: dat se d'r ghemak maar moste houwe, want dat se d'r nog niet wane, en Gijs besloot: dat 't toch zoo gaauw niet goeng as Meister gezeid had, went: dat ie ook kloar alles zien kos.

Eindelijk dan had men het laatste tusschenstation achter den rug; de geheimzinnige conducteur verscheen weder, verzocht om de kaartjes, en Gerrit, die ze zorgvuldig in zijn hand, door de want bedekt, had bewaard, gaf ze aan hem die ze opeischte.

'Eerste klasse!' sprak de conducteur! 'wel man, dan heb je 't best gehad.'

'Hê?' zeide Meeuwsen die de mins niet begreep.

'Stom volk!' bromde de conducteur, zacht genoeg dat de Meeuwsens 't niet konden hooren, en hij vertrok, met een luid: 'Amsterdam Heeren!' De trein hield nu voor goed stil. Alles stapte af en 't was een rumoer, dat Gerrit en zien zeun d'r niks van begrepen en verbiesterd rondkeken.

Menschen, wagens, vigelantes, omnibussen, koffers, valiezen; koetsiers met geveldde zweepen, die riepen: 'Hier Meheer, Hôtel dit, Hôtel dat, gelijk weg;' alles woelde en krioelde dooreen, en onze reizigers herkrepen eerst hunne bezinning, toen ze, als haringen in een omnibus gepakt, knie aan knie, tegenover elkander zaten te - droomen - althans dat meenden zij.

[p. 11]

De omnibus-conductor, die een groenen jas droeg, welke met zwart zilver was afgezet, vraagde aan den persoon, die 't digst bij 't portier was gezeten: 'Uwe waarheen?' 'Den Dam,' was 't antwoord.

'Botermarkt,' zei een ander. 'Rokin No. 11,' klonk het hier. 'De Munt,' weder daar.

'Meheer....?' zei de nieuwsgierige man, terwijl hij Gijs in de oogen zag.

'Ik?' zei Gijs vreemd opziende, 'noar de karmis, is 't niet voder?'

Al de passagiers lachten, behalve drie of vier, die op de beurs moesten zijn.

'Ziede1) gek, jong,' grinnikte Gerrit, 'nee kameroad,' vervolgde hij tot den conducteur: 'noar 'n lozement.'

'Welk Hôtel?' was de vraag. 'Eerste, tweede, derde, vierde, vijfde klasse; Rondeel, Doelen, Munt, of mot j'in de Nes?'

Of Gerrit aan die derde dacht, waar hij eerst met Gijs had gezeten, in tegenstelling van die eerste klasse zijner verbeelding, waar hij naast Nathan een plaats had bekomen; wij weten het niet, maar zeker is het, dat hij huiverde op 't denkbeeld van die vijfde klas, en 't antwoord was dan ook aanstonds gereed: 'Erste klas man, erste klas.'

De met menschen gevulde pijpenlade kwam in beweging, en onze boeren, die meester wel is van de radbroakmassinie hadden heuren sprêken, meinden: dat zoo'n eumius 'n radbroakmassinie op roaijen was.

'Vieux Doelen!' riep de livereiknecht van den ondernemer der omnibussen, terwijl hij tegen den nevenman van 't portier, glimlagchend een knipoogje trok. - De kast hield stil, en Gerrit en Gijs werden gewenkt om uit te stappen.

Hoe ze door al die kniën heen raakten was haast onbegrijpelijk, en tweemaal kwamen de hakken der vetleeren leerzen van Gijs, in aanraking met omleerde eksteroogen, 't welk den eigenaars een: 'Ho, lompert!' en: 'Stommen ezel!' ontlokte.

1)Zijt gij.

[p. 12]

'Hoeveel is 't?' vroeg Gerrit.

De conducteur keek eerst rond, en zei toen zacht: 'Ieder maar tien stuivertjes, Meheer, omdat Uwees 't is.'

Meeuwsen betaalde een gulden, en op de vraag: 'Of er niet een kleinigheidje voor hem op over kon schiete?' beantwoordde de goede boer die vraag, met den schelm een kwartje in de hand te stoppen, waarmede deze, grinnekend wegreed.

Gerrit, en Gijs, de laatste met den zak op den rug, beschouwden lang het mooie huis met de vergulde letters en waagden het eindelijk - de stoep op te stappen, maar, tot het binnen treden kwam het niet.

'Wat mot je?' was de beleefde vraag van een mooijen jongen heer, die, met een hagelwit vest en een mooi zwart buisje aan, uit den breeden gang op de boeren toetrad.

'Lozies,' antwoordde Gerrit.

'Jij?' zei de jonge heer, die bij nadere beschouwing ouder scheen dan 't buisje had doen vermoeden.

'Ikke en mien zeun Gijs,' hernam Gerrit.

'Jij?' herhaalde de jonge heer.

'Is dat dan zoo onbegriepelijk?' sprak Gerrit weder. 'Is 't hier dan geen lozement? kan 't, of kan 't niet?'

De jonge heer liep weg, sprak met een anderen jongen heer, die hem in den gang tegen kwam; spoedig kwamen er nog twee andere jonge heeren bij, een met een servet over den arm; ze begonnen met hun vieren te lagchen, totdat Gerrit dat gegoechel begost te vervêlen en hij, op de jonge heeren toetredende, vrij heftig zeide: 'Nou, hoe zal 't? Zal 't, of zal 't niet?' - De jonge heeren bleven goechelen, maar eensklaps stoven ze uit een, want, een deftig heer trad de vestibule in, en vernam op de vraag: 'Wat is hier te doen?' van Gerrit: dat ie kort en goed lozies wou hebben; dat ie niet wist wat of die jonkers mosten; dat ie met zien zeun kwam karmis houwen; dat ie niet van meines was, om deur die jonkers verdingsierd te worden, en, dat ie nog ens vroeg, of 't kos of niet.

De deftige heer monsterde Gerrit en Gijs - welke laatste nog steeds met den zak voor de deur was blijven staan -

[p. 13]

eenige oogenblikken, maar het open gelaat en misschien het wohlgenährte ligchaam van den boer beschouwende, kwam hij toch tot het resultaat: dat het wel goede klanten konden zijn. Even legde hij den wijsvinger tegen zijn neus, en riep toen een der jonge heeren toe: 'No. 71 en 72, Karel - allons!' - Karel kwam. - Gerrit wenkte Gijs binnen te komen. - Gijs kwam.

'Neem de bagaadje van Mijnheer,' zeide de Chef van 't Hôtel tot Karel, en wees op den reiszak, die Gijs over den schouder hing.

‘Och, nee, dank oe,’ zeide Gijs, toen de jonge heer Karel, hem wilde ontlasten. Karel echter liet niet af; - de Chef was er bij - en hoewel Gijs beweerde: dat 't veuls te vrindelik was, pakte Karel den zak, en wipte als een springend konijn, de breede trappen op.

‘Volg maar, Heeren,’ verzocht de Hôtelhouder, ‘de garçon zal u wel terecht brengen.’ - Gerrit die zich in vredesnaam den titel van Heer maar liet welgevallen, volgde den wippenden garçon, en Gijs, volgde zien voader.

‘Woar geet dat heer?’ riep de dikke boer, dien 't trappenklimmen een ongewone zaak was.

‘Naar No. 71 en 72,’ riep de garçon.

‘Joa, al was 't honderd of duuzend,’ zeide Gerrit, terwijl hij diep ademhaalde, ‘da's mien geliek, maar denk ie da 'k noar den toren mot!’

‘Wij zijn er dadelijk,’ verzekerde Karel terwijl hij steeds voortwipte.

‘Verruut dan moar,’ zeide Gerrit, moed vattende en 't ging weêr trap op, trap op, zonder einde. ‘Zin we d'r dan nog niet?’ zuchtte Meeuwsen, toen Gijs den 45sten trap had geteld en men op een portaal was gekomen.

‘Regts om!’ riep Karel en wipte alweder hooger.

‘Nee, nou geef ik er de weêrlig af,’ riep Gerrit, zich aan de leuning vastklemmende, ‘doar zou 'n mins gek van worden, 'k goai nie wiejer.’¹⁾

1)Verder.

[p. 14]

‘Nog een paar,’ overreedde Karel.

In 't einde - Gijs had 63 geteld - bereikte men dan hijgende en zwoegende de bedoelde Nos. 71 en 72.

‘Ici’ zeide Karel, terwijl hij de beide deuren schier gelijktijdig openwierp.

‘Iesie of geen iesie,’ bromde de boer, ‘ik zeg dan moar, dat 't veur geen fasuunlijk mins te doen is.’

‘Dit is uwe kamer,’ hernam Karel op No. 72 wijzende, daar Gijs zijn vader in 71 wilde volgen.

‘Ikke?’ merkte Gijs aan.

‘S'il vous plait,’ zeide de garçon en den reiszak in No. 71 werpende, verliet hij de kamer, plaatste zich op den overloop tusschen de beide vertrekken in, en beurtelings vader en zoon aanziende, vroeg hij rad: ‘Nog iets van uwe orders? Zullen de heeren ook aan table-d'hôte dinéren, om half vijf?’

Gijs begreep er geen stom woord van, en Gerrit ook het fijne van de zaak niet vattende, zeide kort af; ‘Nee,’ doodsbenauwd dat ie dan nóg hooger zou motten klimmen.

Karel had genoeg van 't hooge gezelschap, vroeg of zeide niets meer, wierp de beide deuren dicht, gleed langs de leuning van den trap naar beneden en liet vader en zoon, ieder op een kamer, aan hunne gedachten over.

De goed gemeubileerde vertrekjes waren slechts door een houten beschot van elkander gescheiden, de ramen der beide kamers gaven een verrukkelijk uitzigt, te weten: op een rood pannendak, waaruit zich een lange, zwarte schoorsteen verhief.

Gijs keek rond als een kat in een vreemd pakhuis en vond Amsterdam toch zoo heel mooi niet.

‘Jong! woar zit ie?’ riep Gerrit. ‘Wat zuwwe nou doen? kom toch is hier!’

‘Mag dat voader!!!!?’ schreeuwde Gijs, zóó hard, dat ze 't op straat best hooren konden.

‘Zeker!’ riep Gerrit.

Gijs liep op de teenen naar de deur en sprong, alsof de dood hem op de hielen zat, van No. 72 in No. 71.

‘Zie Jong,’ zeide Gerrit, toen Gijs behouden bin-

[p. 15]

nen was, ‘doar zitten we nou en 'k het 'n honger da 'k schêl zie.’

‘Ik ook,’ betuigde Gijs.

‘Dan mo’j moar is roepen,’ hernam de vader, ‘dan kuwwe wat kommandieren.’

Gijs pruttelde wel iets van: ‘zoo vremd’ en: ‘as voader 't moar deê,’ doch als een gehoorzame zoon, liep hij naar den trap en riep - haast op de wijze, als waarmede hij de kalveren 't huus bij den bak riep: ‘Hoop! hoop! hoop!’

Er kwam niemand. Eindelijk ging er een deur open en een oud heer, gemanteld en gehoed, trad er uit en Gijs voorbij.

‘Och!’ zeide Gijs, zijn schroomvalligheid door den honger en 's vaders bevel afleggende, ‘zou j'is zoo goed willen zin, um wat êten veur ons te bestellen.’

‘Trek aan de schel, ezel!’ was het lief bescheid. - De ezel droop af en na eenig zoeken zag vader Meeuwsen in No. 71 een koord hangen, waaraan hij trok, en - 't klingelde! - Een minuut later stond Karel weder voor hen.

‘Ge most ons is wat êten brengen,’ zei de boer, die nu begreep dat die jonge heer tevens knecht was.

‘Een déjeuné à la fourchette?’ vroeg Karel.

‘Die dingen ken ik niet,’ antwoordde Gerrit. Dezernees en vorzettes he’k nooit gegêten. Schaft moar wat jungske, dawwe wat in 't lief kriegen.’

Floep! was de deur weder digt, en vijf minuten later stond er op No. 71 'n vremdigheid, woar Gerrit en Gijs geen begrip van hadden; echter ze begonnen te pruuven en te smekken, en hoewel ze de dinger hoast niet deur de kêl kosten kriegen, - zoo zuut en roar was de boel deur mekoar geflanst, - ze kregen den buuk toch vol.

‘k Het 'r genogt van,’ zei Gerrit ten laatste.

‘Ik zie 't ook zat,’ stemde Gijs, en ze stonden op, om - noar de karmis te goan.

Wij zullen niet breedvoerig verhalen, hoe Gerrit en Gijs de trappen weêr afklommen; 't Hôtel uitstapten, en zeiden dat ze 's oavonds weêrum kwiemen. Niet, hoe ze door be-

[p. 16]

delaars, schoenpoetsers en loterij-joden werden bestormd, die de goedhartige boer schier allen tevreden stelde. Niet, hoe ze van den eenen hoek der stad naar den andere werden gewezen, om de kramen te bereiken. Niet, hoe ze daar eindelijk aankwamen en er net kroamen vonden as bij heur op 't dorp, hoewel er veul meer en ook mooijere woaren. Niet verhalen, hoeveel Gerrit voor den monsterkoek betaalde, dien hij veur zien Griet wou mêe brengen en woar met suukere letters: - voor uwé kermis - op geschreven stond. Niet, hoe Gijs in den nek werd gezien, of liever bedrogen werd, met een kupke en schuttelje, dat ie veur Mijntje mêe wou nemen. Bedrogen? och Gijs, wij kiezen uwe zijde, want de bedrieger - maar gij weet 't wel.

Wij zullen evenmin breedvoerig verhalen, hoe zij verder moppen, amandelen en wat al niet meer kochten, tot dat de zakken stijf uitstonden en de kermisgasten haast onder hun last bezweken. Wij gaan dit alles vlugtig voorbij, en vinden hen 's avonds, vader en zoon, op de botermarkt in een gewoel en gejoel voor de spellen weder.

‘Jong! - jong! - jong!’ dat waren de uitroepen, die vader en zoon Meeuwsen, als om strijd deden hooren, toen de komieke Pias van Krassée naar het nokje van de tent klom en daar allergeestigst! een kleermaker ging nabootsen. ‘Jong! - jong! - jong! he'k nou.....!’ waren de uitvallen, toen Blanus met zijn troep Russische, Italiaansche, Spaansche en Turksche paardenhelden en heldinnen naar buiten kwam, en drievierde buiten vertoonde van 't geen er binnen gebeuren zou. ‘Luuster! Luuster!’ riep Gijs, terwijl hij schier omver werd gestooten door een troepje voorbijdringende kermisgasten. ‘Luuster!’ - en Gerrit luusterde.

‘Nooit nergens of nievers gezien!’ riep een schorre mansstem, met een stokje naar de Blanussen wijzende: ‘Deuze heer is de sterkste rijer, die je ooit zult gevonde hebbe.’ Gijs had nooit een rijer gevonden. - ‘Hij heef de eer gehad om voor de keizer der Russe te mannevrere. Deuze jonge jufvrouw, is ook nooit of nimmer overtroffe geworde, en dut jongetje - op zij schobbejak! - dut jon-

[p. 17]

getje, twee jaren oud, doet toere en manoeuvres daar 'n mens verstomd van zel staan. Kom maar binne, Meheere en dames! d'r is al 'n gedisteleerd gezelschap binne. De prijze der plaatse zijn; eerste rang 50 cente, tweede rang 25 cente en dan zijn 'r ook nog goeije zitplaatse voor één dubbeltje of 10 cente. Naar binne! - naar binne! Allô, allô, allô! de muzijk geeft de laatste waarschouwing en we gaan oogenblikkelijk beginne.’ -

Snijdend en oorverdoovend viel nu het boven vóór de tent geplaatste, orkest in, en Gerrit riep uit: ‘Dat mowwe zien!’

‘Plaas voor de Heere!’ schreeuwde de man met het stokje, en de Meeuwsens, vader en zoon, betraden het geheimzinnige en schitterende voorportaal van 't Cirque Olympique.

‘k Wil dan alêvel! 't spul ook is zien,’ zeide Gerrit tot een jufvrouw, die achter een vierkant gaatje zat, woar Gijs niet van begreep, hoe ze d'r deur was gekomen.

‘Welke rang?’ vroeg de jufvrouw.

‘Wa's ook weêr 't beste?’ vraagde Gerrit.

‘Wel de erste iest de hoogste,’ antwoordde de jufvrouw.

‘Dan za'k 'r niet van gediend wêzen,’ hervatte Gerrit, ‘denk ie da'k 't trappen klimmen nog niet zat bin?’

‘Trapfen kliemen?’ zei de Mamsel, ‘dat hoeft niegt, 't is laag bij den groend.’

In 't eind betaalde Gerrit twee gulden, bekwam twee kaartjes en wilde ze maar volstrekt niet afgeven, toen hij er naar gevraagd werd. 'Ze zullen mien niet kriegen veur dat 't spul uut is,' dacht Gerrit. De man met vreesselijke snorren, die de kaartjes had gevraagd, beduidde onzen boer evenwel, dat zulks behoorde.

'Der dan,' zeide Gerrit, en weldra zaten ze op de eerste bank, eerste rang, vader en zoon in afwachting der dingen die nu gebeuren zouden.

't Duurde nog wel een half uur, eer het gedisteleerd gezelschap voldoende was, om het de vreemde kunsten te vertoonen. Nog wel driemaal was de troep rijders en rijderessen, die in 't kleine cirque vertoefde, naar buiten ge-

[p. 18]

trokken, om de ambitie der kermishouders op te wekken. - Eindelijk begon het spul. - Gerrit en Gijs zaten stom.

Een bruine knol, kortstaart, (voormalig volbloed) galoppeerde met stijve pooten, op de maat der muziek, 't cirque rond. Een man stond er boven op. Hij sprong en danste 'as 'n gek,' dacht Gerrit. Maar spoedig knepen onze boeren de oogen dicht, want telkens als de bonk hen voorbij kwam, kregen ze 'n karvracht zand of zoagmêl¹) in de oogen, dat ze hoast niet zien konden. - Nu kwam er 'n witte knol met 'n stempel op de bil, die aweêr net zoo goeng drêjen; 'n juffer sprong er op, die erst goeng zitten; toen begost ze ook al te springen en te dansen en te drêjen, moar Gijs was zoo beduusd, dat ie d'r hoast niet naar kieken durst, went - ze had geen ens kousen oan de been' en ze schenierde zich moar niks.

'Ik wol dat 't uut was,' fluisterde Gerrit, die de oogen vol had. 'Ikke ook,' zuchtte Gijs.

'Meseu Blanus!' riep een man die met een lange zweep in 't midden van 't cirque had loopen klappen.

Meseu Blanus verscheen.

Zie, doar hadden de boeren nou nog schik af; hie was krek as 'n boer gewammist en gebokst; doar begost ie nou ook aweêr te riejen en te drêjen en de boeren wreven zich, zooveel zij konden, 't zoagmêl uut de oogen. Zie, doar smheet ie 't wammis en de boks uut, en doar stond ie nou krek als skaldoat.

De man met de zweip gaf den heer Blanus een geweer, en nou begost ie te eksersieren, krek as 't heurde.

'Hie loaid 'm,' fluisterde Gijs.

'Kwoasie,' zeide Gerrit.

'Nee moar,' hernam Gijs doodsbenauwd, 'hie mikt op mien voader!' en pas was het woord er uit - of ie gaf 'n schraauw!!! went ie meinde: dat den Blanus 't op hum had geloaijen.

'Stil toch, jong,' zeide de vader. 't Is niks!' maar, toen Gerrit nu zag, dat den Blanus 't geweer en 't skal-

1) Zaagmeel.

[p. 19]

doatenpak uutsmeet, en in zien bloote lief, met 'n vlag um 't lief en 'n trompet veur de mond¹) bleef vorthoksen, toen schoot ook hum 't gemoed over de zêjeloosheid vol, en, Gijs bij den arm pakkende riep hij luid, terwijl beiden 't cirque van Blanus uitstormden: 'Da's te arg, da's te arg; kom jong! - vort! - vort!'

Toen onze kermisgasten buiten de tent, en weêr in 't gejoel waren, zeide Gerrit: dat ie d'r den buuk vol van had; en Gijs zei: dat 't smerrig was.

O! die goede, eenvoudige zeden!

'Wat nou?' vroeg Gerrit besluiteloos.

'Hosse! hosse! hosse!' klonk het eensklaps uit wel vijftig monden van mannen en vrouwen, die dolzinnig hand in hand voortholden.

'Hosse! hosse! hosse!' klonk het zonder ophouden en Gijs, die niet wist waar de weind²) heer kwam, zag zich eensklaps, met zien voader, in den levenden kring gesloten, die wild om hem heentierde.

'Hosse! hosse! hosse!' klonk het steeds en, nolens, volens, zagen zich de beide boeren in den handenketen geschakeld.

'Dat verdreei 'k!' riep Gerrit en zijne Betuwsche klavieren loswringende, smeed hij zijn nevenlui van zich af, die achteruitvlogen, zich echter spoedig herstelden en met Gijs voorthotsten.

'Loat de jong los; loat 'm los zeg ik ou!' schreeuwde Gerrit, die den gillenden zoon nog bij den troep zag.

In weinige oogenblikken had hij Gijs bereikt, en zich nogmaals van zijn Betuwsche kracht bedienende, rukte hij den jong uit de schakel en, terwijl hij zich beschermend voor den duizelenden zoon plaatste, riep hij bevend van woede: 'Kom nou moar uut as ie durft!'

1)De faam van den krijgsheld.

2)Wind.

[p. 20]

Maar de hossenden schenen geen lust te gevoelen, om met die gespierde vuisten kennis te maken, want: 'Hosse, hosse, hosse!' klonk het, en de wilde troep trok verder.

'Honde en ape, heere!' riep een man, Gijs een gedrukt briefje in de hand stoppende. 'Levendige gedresseerde honde en ape. Kom binne; 25 cente maar. Binne, binne! daar is nog plaas!'

't Zin hier allemoal honden en oapen,' bromde Gerrit, terwijl hij Gijs met zich voorttrok.

't Geheim van Parijs,' krijschte een ander persoon, 'wat nieuws, hier mot je zijn.'

'k Wil d'r niks van heuren,' zei Gerrit alweêr, 'kom jong.'

'Hier, Meheere, de sphiegchel dus gheheims, waar het meissie haren minnaar en de jonkman zijn meissie zien kan; voor een dubbeltje maar! Grootte Amerikaanse sphiegchel dus gheheims!'

'Loat me met vrêje,' zeide Gerrit, en Gijs, die zien Mijntje toch wel is efkes had willen zien, werd door den ontstemden vader voortgetrokken.

Hoe ze er verzeild kwamen wisten de boeren niet, maar vreemd keken ze op, toen ze zich in 't midden van twee riejen huuzen bevonden, die allemaal blonken en schitterden, en woarveur dikke en dunne vrouwen zoaten en stonden te bakken en te sissen dat 't zoo'n oard had.

'Vrij kamertje, heere?' zeide een jufvrouw, met 'n golden muts op 't heufd, tot Gijs, terwijl zij hem bij den arm trok.

'Kom,' zeide Gijs zich losrukkende.

'Lekkere wafeltjies,' hernam de jufvrouw met de muts, niet ontmoedigd terwijl zij zich in den weg der boeren stelde.

'Hier! poffertjies, versch uit de pan!' riep een dikke dame, zich van Gerrit meester makende. De dames, die de boeren zagen wankelen, verdubbelden hare welsprekendheid en weldra stapten Gerrit en Gijs, regts de wafelkraam binnen.

Onze vrienden hadden sinds de desernees en vor-

[p. 21]

zettes niets genuttigd, de moppen en amandelen uitgezonderd, en beiden waren regt hongerig.

'Dan moar gaauw wat,' zeide Gerrit, terwijl hij het vrije roefje instapte, waar reeds drie slungels met hunne meiden gezeten waren. 'Gaauw wat, heur ie.'

'Twaalf wafeltjies en glaassies pons hé?' zeide de mooie jufvrouw, en zonder antwoord af te wachten verdween ze.

Wat 'n gezig Gijs zette, toen het bord met de wafels en de pons op tafel stond, en de mooie juffer naast 'm kwam zitten, en 'm onder de gladde kin streek - is haast niet te zeggen.

'Nou wat wol ie?' vatte Gerrit het woord voor Gijs op. 'Denk ie dawwe die dinger niet allinnig op kunnen?'

'Wees maar zoo boos nie,' zeide de juffer.

'Boos of niet boos,' hernam Gerrit, die nooit zoo slecht gemutst was geweest als op die Amsterdamsche karmis; 'wat wil ie met dat kinstrieken dan, hê? 'k hol niet van die horlepieperie. Mien zeun het zien Mijn. Goa weg, of ik goai.'

Toen de juffer zag dat 't gemeend was, stond ze op, lachte en ging heen.

De slungels met hunne meiden begonnen ook te grinneken, maar, toen ze door Gerrit met zijne Betuwsche oogen eens werden aangezien, toen keken ze sikkeneurig veur zich.

'De Heeren nog ies?' vroeg een andere mooie jufvrouw, daar Gijs niet eens naar kijken dorst, terwijl ze haar hoofd door de reet der gordijnen binnen de roef stak.

'k Het genogt,' zeide Gerrit, 'hoeveul mo'j?'

'Acht en twintig stuivers, assieblief,' zeide de jufvrouw.

'Mins ziede gek, hoe rêken ie dat?' riep Gerrit verontwaardigd. Maar - wat de mooie jufvrouw antwoordde kon hij niet verstaan, want, een oorverdoovend gegil van: Does, does liegst mier am hersens,' met een onuitstaanbaar accompagnement van snijdende fluiten en krassende violen, en tevens van maatslaande vuisten in alle hoeken der kraam, waardoor borden en glazen - in één woord

alles rinkelde en dreunde, liet zich hooren, en Meeuwsen, die meende dat de boel zou neêrkomen, haastte

[p. 22]

zich met betalen, wierp een gulden en een tienstuiverstukje op de tafel en, zonder op 't dubbeltje te wachten dat ook lang uitbleef, verliet hij door Gijs gevolgd haastig de wafelkraam. Met een vreeselijke vaart, stormden Gerrit en Gijs door de roepende wafel- en poffertjes jufvrouwen heen, en sloegen den weg naar hun Logement in, helaas! den verkeerde.

Door welke straten en stegen zij hebben gedwaald, langs welke grachten zij hebben geloopt, hoevele menschen zij naar 't lozement van de eerste klas hebben gevraagd, dat niemand hun wist aan te wijzen; hoeveel brooddronkenheid en andere dronkenschap zij hebben gezien, en wat al zedeloosheid die stad van de eerste klas hun onwillekeurig te aanschouwen gaf, - van dat alles vernamen wij niets, alleen maar weten wij, dat Gerrit 'n rêkel 'n fleur um de kop gaf, omdat ie 'n onneuzel dernje, dat allinnig noar huus goeng, temtierde, en dat ze dan eindelijk en ten langen letste oan 'n man met 'n grooten roatel hadden gevraagd: of hie dan niet wist waar dat lozement van de eerste klas was, woar ze van mergen woaren gewêst? Hoe die man 'nee' gezeid, en naar den naam van dat lozement gevraagd had; waarop Gijs had beweerd, dat 't Verdoel of zoowat heitte, en hoe de man toen twee straten verder, op een Hôtél had gewezen, dat vader en zoon hadden aangegaapt, waarna hun kreet was gevolgd: 'Dat is 't, dat is 't!'

Het vlugge springkonijn, de jonge heer Karel, was present. In een oogenblik had hij vier kandelaars met brandende bougies tusschen de vingers gewerkt, wipte de trappen op en verzocht de doodmoede boeren, die dat straatsteenen loopniet gewend waren, om hem s'il vous plait - te volgen.

Gerrit en Gijs volgden - ja! - en ze kwamen b-o-v-e-n - ja! maar 't was krek of d'r wel duuzend hoamers in die been' oan 't kloppen woaren.

'Verkiezen de heeren nog te soupéren?' vraagde Karel, die op de beide Nos. twee kandelaars had neder-

[p. 23]

gezet.

'Nou soep êten!' gromde Gerrit, 'zin ze hier dan allemoal gek; loop, 'k heb den buuk pas vol woafels.'

'Laarzen buiten zetten! hoe laat wekken?' hernam Karel.

'k Goai mergen met de vroegste spoorweg,' antwoordde Gerrit.

'Dus een vigelante?' vroeg Karel.

'Loop noar den..... houtmiet!' riep Gerrit, met al oe vreemd gesnor.'

'Goeden nacht, heeren,' zeide Karel. De deuren gingen dicht en de heeren - zaten alleen. - Nu begon er een discours tusschen de beide boeren zoo grommend, echt boersch, en tevens zoo zacht, alsof ze vreesden moeder de vrouw te zullen wakker maken, en eenige minuten later vertrok Gijs met de neije, blaauwe pluimmuts, na een: 'G'en nacht voader,' naar No. 72.

Gerrit had op No. 71 die waskeerssen moar uitgebloazen, 'da's moar baldoajigheid' had hij gezegd, en Gijs, op No. 72 gekomen, volgde 's vaders voorbeeld.

Spoedig waren nu de kermisgasten bij 't schijnsel der maan ontkleed. Gijs zette de pluimmuts op en stapte in 't zachte bed. - Wa'n ding was dat - zoo wêk as pap; 't zou misschien nog wel geveleid hebben, moar, zoo allinnig! in zoo'n hoog huus! en voader op 'n andere koamer!

Gijs lei te luusteren. - Ieder oogenblik heurde ie wat - dan loopen.... dan stommelen en.... sprêken ook. Eindelijk wier 't hum te benaauwd, en, overeind gaande zitten, keek hij angstig naar de deur. Hie meinde duudelik dat ie.... wat heurde?? bij de deur;... 't was.... of.... ie.... de kruk.... al zag.... umdrêjen. 't Gezigt wier al benaauwder en benaauwder. - 't Zweit brak 'm oan alle kanten de lêjen uut, - moar ie zag 't toch.... duudelik; en toen de deur nu werkelijk geopend werd - gaf 'ie 'n schrauw, moar, kwam langzoamerhand weer bij oajem, went ie zag:... dat 'et voader..... was.

‘Op dat ding kan 'k 't niet rooijen,’ zeide Gerrit binnentredende, en met het ding zijn bed bedoelende, dat den boer veel te zacht was. ‘Nee Gijs, 'k kom hier nog liever op de planken liggen.’

[p. 24]

‘Da duu'k ook,’ zeide Gijs en van het bed stappende, goeng ie noast zien voader op den vloer liggen, ieder met 'n pijkker ineen gerold onder 't heufd.

Goeden nacht, droomt genoeglijk.

Of dat droomen wel genoeglijk was betwijfelen wij, want, het was een rarekiek van êrste classes en rangen, van bloote been' en woafelen, van geweren en peerden, van eumniussen en torenklimmen, daar geen end aan kwam maar zeker is het, dat de Meeuwsens vader en zoon, bij 't ontwaken net keken als of ze betooverd waren, en lang moesten bezinnen eer ze wisten, woar of ze toch ievers in de wereld zoaten.

Eu nu, hoe kwamen de kermisgasten te huis? Gerrit bij zijn Griet en Gijs bij zien Mijn?

Best. - Naar 't ligchaam slecht, - maar best naar de ziel. Ware het met alle kermisgasten zoo!

De rekening, die Karel den boer vóór zijn vertrek overhandigde, was voor hem onleesbaar; ook voor Gijs. Misschien was er niemand dan de Chef van 't Hôtel en de eerste garçon of Oberkellner in staat die te ontcijferen; alleen was de somma goed leesbaar Zegge f 14,80 - naauwkeurig berekend. Gerrit dacht - maar zeide niets en - betaalde; hoorde vreemd op dat ie nog 'n fooi most geven, maar gaf die, en - verliet met de eerste eumnius de Verdoel, en met de eerste spoorweg de stad van Amsterdam.

‘Dat he'k gehad, zeide Gerrit, toen ie goed en wel bij zien Griet weêr in de keuken zat, ‘da's ens moar nie weêr: 'k het alles van die erste klas gehad.’

En 't was waarheid, want, in de terugreis was hij in de diligence van den trein teregtgekomen, maar had zich daar nog veul ongemekkelijker bevonden dan in de gewaande van de heenreis. ‘Nee,’ riep hij luid, ‘da's ens, moar 't lest; al dat erste is 'n slobberigge, noare boel, woar 'n fatsuunlik mins af iest.’

En Gijs was zoo blied, as 'n vulle in de weerd, dat ie weêr thuus was; en, toen ie van de bloote been' en de

[p. 25]

juffer met de golden muts oan Mijn vertelde, toen kreeg ze 'n kleur as vuur, en zei: dat 't 'n schand was; moar, 't kupke en 't schuttelje, dat boven alle verwachting heel was overgekomen, vond ze heel mooi, en, toen Gerrit op 'n goeijen oavond volk bij zich op de slag had, en d'r ook al van de

monsterkoek was gepruufd, en toen zien weêrvoaren vertelde, zei zwoager Krezel: dat 't ien de hugt niet te veinden was, en baas Janssen: dat 't met de zêjen achteruutgoeng, en de oude Teunisboer besloot: 'Wat duu'j ook met de klompen op 't ies!'